

שנת תשס"ה קביעות והסברים

דף עזר מיוחד

ללוח העברי יש מספר "קביעות". קביעות אלו מלמדות אותנו על השנה, ולפי הקביעות נוכל לערוך את הלוח השלם של השנה. לפניכם הקביעות של שנת תשס"ה והסבר קצר לכל פרט בקביעות. בעמוד השני תוכלו למצוא הרחבה לחלק מהקביעות ומשמעותן.

הסברים לקביעות תשס"ה

א. הח"א (ראש השנה יום ה', מרחשוון וכסלו חסרים, פסח יום א')

ה' וא' - מדוע מידע זה חשוב לנו? כאשר אנו יודעים מתי חלים הימים הראשונים של ראש השנה ופסח, נוכל לחשב את הימים בשבוע אשר יתרו החגים חלים בהם. לפניכם טבלה המלמדת את הימים בשבוע בהם חלים החגים השונים. טבלה זו קלה לזכירה כי היא מסודרת לפי סדר א"ת ב"ש, כלומר א' עם ת', ב' עם ש'... (האות הראשונה של האליף בי"ת עם האות האחרונה. האות השנייה עם האות שלפני האחרונה וכו').

היום של פסח	החג ביום הזה	שיחול
א	ת	תשעה באב יחול באותו יום בשבוע שחל א' פסח (גם 17 בתמוז)
ב	ש	שבועות יחול ביום בשבוע שחל ב' של פסח (גם יום ירושלים)
ג	ר	ראש השנה (של השנה הבאה) יחול באותו יום בשבוע בו חל ג' של פסח
ד	ק	קריאת התורה (שמחת תורה של השנה הבאה בחוץ לארץ) יחול באותו יום בשבוע בו חל ד' של פסח
ה	צ	צום כיפור של השנה הבאה יחול ביום בשבוע בו חל ה' של פסח
ו	פ	פורים (של אותה שנה) חל באותו יום בשבוע בו חל ו' של פסח
ז	ע	יום העצמאות יחול באותו יום בשבוע בו חל ז' של פסח

"ח" - שנה חסרה

"ח" - שנה חסרה, מרחשוון וכסלו הם חודשים חסרים. בקביעה זו של השנה ישנן שלוש אפשרויות: השנה יכולה להיות שלמה, חסרה או כסדרה. בשנה חסרה שני החודשים האלו הם בני 29 יום.

שנה שסימנה הח"א היא די נדירה, ורק כ- 4% מהשנים יש להן את הסימן הזה. הפעם האחרונה שחלה שנה כזאת הייתה שנת תשמ"א, אבל הפעם הבאה תהיה בקרוב, בשנת תשס"ח.

ב. מעוברת - בשנה מעוברת ישנם 13 חודשים.

ג. ימיה שפ"ג

לעומת הלוח הגרגוריאני, שיש לו מספר (כמעט) קבוע של ימים המבוסס על סיבוב כדור הארץ סביב השמש, ימי השנה של הלוח היהודי משתנים משנה לשנה. מספר הימים בלוח השנה העברי נקבע על ידי שני דברים: א. אם השנה שלמה, חסרה או כסדרה. ב. אם השנה מעוברת או פשוטה.

ד. שבתותיה נ"ה

מספר השבתות קובע את חלוקת הפרשיות. ברוב השנים יש צורך לקרוא שתי פרשיות בשבת אחת מספר פעמים בשנה כדי שנספיק לקרוא את כל 54 פרשיות התורה בין שמחת תורה לשמחת תורה שלאחריה. הצורך לקרוא מספר פרשיות בזוגות מושפע גם על ידי הימים בהם חלים המועדים, כי בשבתות של החגים (ראש השנה, יום הכיפורים, סוכות, פסח ושבועות) אנו קוראים קריאה מיוחדת למועד ולא את הפרשה מהסבב השנתי. השנה ישנן 55 שבתות, וכל הפרשיות יקראו בנפרד השנה.

ה. שנת ח' למחזור קטן ש"ד ללבנה

מחזור קטן הוא מחזור של 19 שנים. מחזור זה קובע את השנים המעוברות. השנה היא השנה השמינית (ח') למחזור הקטן, שנה שהיא תמיד שנה מעוברת. אנחנו כרגע במחזור ש"ד (304) מבריאת העולם. נעשה חשבון: 303 (מספר המחזורים שהיו) x (כפול) 19 (מספר השנים בכל מחזור) = 5757. נוסיף לזה את מספר השנים שעברו במחזור הנוכחי (8) ונגיע לשנה הנוכחית (ש"ד) 5765 = 8 + 5757.

ו. שנת כ"ה למחזור גדול ר"ו לחמה

חוץ מהמחזור של 19 שנה (הקובע את השנים המעוברות), יש "מחזור גדול" של 28 שנים המבוסס על מיקום השמש בלבד. במשך 28 שנים השמש מסיימת מחזור שלם, וחוזר למקום שהיה בשעת בריאת העולם. כמובן, תאריך זה תמיד נופל ביום רביעי (ולפי הלוח הגרגוריאני, ב-8 באפריל). ביום זה, פעם ב-28 שנה אנו מברכים את ברכת החמה. השנה אנחנו בשנת כ"ה (25) של מחזור ר"ו (206) לחמה. זאת אומרת: 205 (מספר המחזורים שהיו) X (כפול) 28 (מספר השנים בכל מחזור) = 5740. נוסיף לזה את 25 השנים של המחזור הנוכחי (מחזור מספר 206) אשר כבר חלפו: 5740 + 25 = 5765 השנה הנוכחית.

ז. שנה ד' לשמיטה (מעשר שני)

החקלאי היהודי בארץ ישראל עובד את אדמתו שש שנים, ובשנה השביעית - שנת השמיטה - מפקיר את הקרקע, ואינו עובדה כרגיל. בשנים שלפני השמיטה, יש חובה להפריש תרומות ומעשרות מהיבול. מלבד התרומות והמעשרות הקבועים לכל השנים, בשנים א', ב', ד' וה' יש חובה להפריש מעשר שני שבעל השדה אוכל בירושלים בטהרה, ובשנים ג' וו' מפרישים מעשר עני במקום מעשר שני. בכדי לדעת את חובת ההפרשה מהיבול בכל שנה, יש צורך לדעת באיזו שנה ממחזור השמיטה אנו נמצאים.